

VILÁG OSSÁG

Leszállították
a kolozsvári
villanydíjakat

KOLOZSVAR,
1948 május 28, péntek

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSEG KÖZPONTI NAPI LAPJA

V. ÉVFOLYAM
121. szám

Augusztusban összeül az Amerikai Kommunista Párt 14-ik kongresszusa

Világszerte tovább visszhangzik a szovjet-amerikai viszony kérdése

NEWYORK — (Rador) A Daily Worker szerint az Amerikai Kommunista Párt Nemzeti Bizottsága augusztus 3-6-ra összehívta Newyorkba a párt 14-ik kongresszusát. A lap tudósítója a hírrel kapcsolatban egyebek közt ezeket írja:

„Hazánk jövő útjáról dönt s az amerikai nép a világbékére történelmi jelentőségű kérdésekről határoz. A kongresszus feladata, hogy felkészítse a pártot a népek a Wall-Street törekvései, a fasizmus világhatalma és a háboru elleni küzdelméhez való legnagyobbfokú hozzájárulásra. Igyekezni fogunk megerősíteni pártunkat, a munkásosztály pártját, a béke és a demokrácia ügyének a választási arcvonalon való sikeréért.“

A kongresszus megvizsgálja a kiküldötték jelentéseit és ezek alapján jár el. Általános politikai határozati javaslatot, választási munkatervet és részleteket érintő határozati javaslatokat fogad el. Tanulmányozza az alapszabály módosításának a kérdését és megválasztja a Nemzeti Bizottságot. A kongresszust előkészítő megbeszélések alapja a Nemzeti Bizottság által benyújtott határozati javaslat és a kiküldötték jelentése lesz.

A SVÉD SAJTÓ A SZOVJET-AMERIKAI VISZONYRÓL

STOCKHOLM — (Rador) A svéd sajtó részletesen foglalkozik Sztalin generalisszimuszának Henry Wallace nyílt levelére adott válaszával. A központi lapok és a szociáldemokrata párt sajtója a kérdésben az Egyesült Államokkal szemben foglal állást. Az „Aftontidningen“ vezércikkében kiemeli, hogy Molotov nyilatkozata és Sztalin Wallacehoz szóló válasza kifejezi az Egyesült Államok és a Szovjetunió közötti megbeszélések megkezdésre irányuló szovjet kívánságot.

A „Nydag“ ugyancsak vezércikkben rámutat arra, hogy Truman és Marshall a nézetkülönbségek rendezésének a megtagadásával bebizonyította, hogy nem akar enyhíteni a nemzetközi politikai feszültségen.

AZ AMERIKAI KÖZVELELMÉNY SZOVJET-AMERIKAI TÁRGYALAST SÜRGET

NEWYORK — (Rador) A szovjet-amerikai viszony kérdése továbbra is foglalkoztatja az amerikai sajtót. Az amerikai közvélemény legkonzervatívabb rétegei is bírálják és állhatatlansággal vádolják a külügyminisztériumot. John Knight, a „Chicago Daily News“ szerkesztője elmarasztalja a külügyminisztériumot s azokat az amerikai újságírókat, akik szolgalmi módon ismételve az amerikai diplomaták magyarázatait.

A „Chicago Sun and Times“ szintén elutasítja a külügyminisztérium hasonló „magyarázkodásait“. A lap idézi az ENSz alap-

okmányának a 2. és 33. szakaszát, amely az Egyesült Államok kötelességévé teszi a szovjet-amerikai nézetkülönbségek békés tárgyalásokkal való rendezését. Kuh, a lap Londonból nemrég visszatért tudósítója, egy csikágói népgyűlésen mondott beszédében rámutatott, hogy Európa népei mind bizalmatlanabbak az Egyesült Államok céljaival szemben s kezdenek kételkedni abban az amerikai állításban, hogy az Egyesült Államok békét akar. Kuh hangsúlyozta, hogy ez a kételkedés fokozódott Molotov és Smith

legutóbbi jegyzékváltása után. A Roosevelt asszony a „New-York World Telegram“-ban — bár nem bírálta az amerikai kormányt — kifejezte azt a kívánságot, hogy szovjet-amerikai megbeszélések kezdődjenek a béke rendezése érdekében.

AZ AUSZTRÁLIAI BANYASZ-SZÖVETSEG IS ELITELI A WASHINGTONI KORMÁNYT

SYDNEY — (Rador) A szakmai sajtó ismerteti az Ausztráliai Bányászszövetség központi

tanácsának a határozatát, amely üdvözli a Szovjetunióval az Egyesült Államokkal való viszony rendezésére irányuló készséget. „Mi ezt újabb bizonyítéknak tekintjük annak az építő szerepnek, amelyet a Szovjetunió a nemzetközi ügyekben játszott, hozzájárulva a nemzetek béke és szabadság felé haladásához — állapítja meg a nyilatkozat, majd hozzáteszi: — A Szovjetunió magatartása szembeszökően különbözik az amerikai imperializmussétól, amely világhatalomra törekszik.“

A határozat ezzel kapcsolatban utal az amerikaiak által a görögországi reakciós rendszernek nyújtott cselekvő támogatásra, amelynek a felhasználásával a monarcho-fasizták a világ közvéleményét feihaborító büntetéseket követnek el. A továbbiakban megállapítja: „Nyugtalanít bennünket MacArthurnak Japán katonai fasiszta hatalommá való új-kijelentése irányuló politikája. Kijelentjük, hogy ez a politika egészében ellenkezik az ENSz eszményeivel és sérti az ausztráliai népet.“

Az arabok elutasították a Biztonsági Tanács „tüzet szüntess“ felhívását Bevin nem tudott válaszolni a Palesztinával kapcsolatban hozzáfűzött alsóházi kérdésekre

LONDON. (Rador.) — A Palesztina-kérdéssel kapcsolatban kedd délután volt alsóházi vitában Bevin külügyminiszter többször nem tudott válaszolni a feltett kérdésekre. Mint a „France Presse“ jelenti, Bevin mindjárt kezdetben közölte, hogy nem nyilatkozhatik. A Reuter-ügynökség is hírt ad arról, hogy mikor Sir Richard Acland munkáspárti képviselő megkérdezte: „Vajon miután felfegyvereztük és pénzrel elhátuk ezeket az arab erőket, a külügyminisztérium vállalja-e a felelősséget tetteikért?“ — Bevin szószerint ezt válaszolta: „Kérem, ne ragaszkodjék a kérdéséhez.“

A „Daily Express“ politikai szemleírója hírt ad arról, hogy Bevin május 24-én közölte Douglas amerikai nagykövettel, hogy Nagybritannia ragaszkodik Transzjordániával szemben ama kötelezettségéhez, hogy kitűzött és felzárkóztató Arab Légőt. A szemleíró szerint Bevin arra kérte a nagykövetet, tájékoztassa kormányát arról, hogy a Palesztina-kérdés miatti angol-amerikai né-

zeteltérések nyugtalanítást okoznak a londoni kormányban.

A londoni rádió szerint több newyorki lap az angol áruk bojkottálását kéri Nagybritannia palesztinai magatartása miatt. A „New-York Herald Tribune“ megállapítja, hogy a helyzet komoly következményekkel terhes s ezek az Egyesült Államok és Nagybritannia között meglévő nézetkülönbségeket súlyosbodásba eredményezhetik.

A SZOVJET KORMÁNY FELVESZI A DIPLOMACIAI KAPCSOLATOT IZRAEL ÁLLAM KORMÁNYÁVAL

MOSZKVA. (Rador.) — Moshe Shertock, Izrael állam külügyminisztere táviratot intézett Molotov szovjet külügyminiszterhez, hangsúlyozva, hogy Izrael állam szilárd baráti kapcsolatra törekszik a Szovjetunióval. Ugyanakkor a szovjet kormány hozzájárulását kérte ahhoz, hogy Izrael állam missziót létesítsen

Moszkvában s egyidejűleg szovjet misszió létesítését kérte Tel-Avivban.

Molotov szovjet külügyminiszter ugyancsak táviratban közölte a szovjet kormány hozzájárulását a missziók kölcsönös létesítéséhez.

IZRAEL ÁLLAM TILTAKOZÁSA A „TÜZET SZÜNTESS“ HATÁRIDŐTÖRÉSEK ELTÁVOLÍTÁSA MIATT

TEL-AVIV. (Rador.) — Izrael állam ideiglenes kormánya megbízottját utasították, hogy továbbítsa a Biztonsági Tanácshoz a következőket:

„Izrael állam ideiglenes kormánya megpöccéssel értesült arról, hogy a Biztonsági Tanács megmáskította az ellenségeskedések május 24-én való megszüntetését kívánó határozatát s a határidőt elhalasztotta az arab kormányok javára, amelyek Palesztinában nyíltan megsértik az Egyesült Nemzetek Szerződését s támadó cselekményt követnek el Izrael állam és a palesztinai békés zsidó lakosság

ellen. Az ideiglenes kormány megvan győződve arról, hogy a parancs halasztására irányuló s kelletlenül meg nem okolt kérésnek az a célja, hogy lehetővé tegye az araboknak Jeruzsálemi állásaik megszilárdítását. Megvan győződve arról is, hogy az araboknak ezt a célját egy külföldi hatalom közvetlenül és állandóan segíti. A halasztás iránti kérést, melyet tanácskozás szükségességével magyaráztak, akkor terjesztették elő, mikor az arab csapatok Palesztina határain kívülről megtámadták Jeruzsálemet. Izrael állam kormánya május 22-én déli 12 órakor válaszolt a Biztonsági Tanácsnak az ellenségeskedés feltétel nélküli abbahagyását sürgető felhívására. Miután azonban a Biztonsági Tanács megváltoztatta döntését s megengedte az araboknak a támadás folytatását, az ideiglenes kormány kénytelen felülvizsgálni magatartását s ezt a Biztonsági Tanács tudomására hozza.“

Lake-succesi jelentés egy tudja, hogy Szaudi-Arábia külügyminisztere táviratban közölte az ENSz főtthárságával, hogy Szaudi-Arábia elutasítja a tüzelés abbahagyására irányuló felhívást. A távirat szerint az Arab Liga többi tagjának is ez az álláspontja. A szíriai miniszterelnök szintén közölte, hogy az arabok elutasították a Biztonsági Tanács „tüzet szüntess“ felhívását.

JELENTESEK A HARCOKRÓL

BEIRUTH. (Rador.) — Az iraki hadügyminisztérium jelentette, hogy az iraki légierő Palesztinában bombázta Kisilto zaidó telepét és Beisan várost. Ugyancsak bombázott egy gépkocsioszlopot az Asule-Beisan arcvonalon. Egyébként csak járőrtevékenységet jelentenek. A transzjordániai parancsnokság közli, hogy Jeruzsálem déli részében az arabok bekorlátozták a zsidó erőket.

Sztrájkokkal tiltakoznak egész Finnországban a dolgozók a reakció támadásai ellen

HELSINKI. — (Rador) Május 24-én központi bizottság alakult Helsinkiben a reakció támadásai ellen tiltakozó mozgalom összehangolására. A bizottság kiáltványra többet kötött megállapítja: „A reakció vad támadást kezdett hazánkban az új demokrácia ellen. Először a Leino belügyminiszter volt, akit lemondásra kényszerítettek. A reakció következő célja az, hogy eltávolítsa a kormánytagokból a kommunisztákat a régi rendszer országunkban való visszahozatala érdekében. Finnország de-

demokrata polgárai azonban nem tűrik ezt. Az egész országban felmelegedett az új demokrácia irányvonalának a megvédése érdekében és sztrájkfelhívást bocsátottak ki a reakció támadásának a visszaverése végett. A harcot a dokkmunkások kezdték s a sztrájk az egész országban elterjedt. Helyenként minden munkás sztrájkol. A kiáltvány harcba hívja Finnország dolgozó népét a demokrácia arcvonal megerősítése és a reakciós erők leverése érdekében. Lapjelentések szerint május

22-én Helsinkiben kikötőkben minden munkása sztrájkba lépett. A vasúti munkások munkásságának kétharmad része és a vasutak minden munkása szintén sztrájkol. Beszüntette a munkát számos gyár és más üzem munkássága is. Kälviöki, Pataniemi, Kuosamo, Pääski és más városokban teljes a sztrájk. A munkások négyötödükön követelik, hogy a Finn Népi Demokrata Szövetség képviselőire bizzák a belügyminiszteri és külügyminiszteri helyettesi teendőket.

Az alkotás feltételei kedvezőek

A Művészek, Írók és Ujságírók Szakszervezeti Szövetsége központi bizottságának legutóbbi ülésén számos, döntő fontosságú ideológiai kérdést dolgoztak fel. Tárgyalták a bírálat és önbírálat kérdését, valamint a művészek és írók mai feladatait.

Igen figyelemreméltó volt N. Morárunak, az ujságíró szakcsoport elnökének beszéde, aki elemezte az írók és művészek időszerű kérdéseit. Rámutatott arra, hogy az irodalom és művészet messze mögötte marad a politikai és gazdasági fejlődésnek, mert az íróknak és művészeknek nincs még meg a kellő ideológiai felkészültségük, hogy a haladó realizmus alapján alkossanak. Az írók és művészek az esetek többségében a felületen maradtak, nem hatoltak a valóság mélyére.

Ami pedig a bírálatot és önbírálatot illeti, ezt ugyan gyakorolták, de az általánosságban tisztára formai maradt. A bírálatnak és önbírálatnak azonban olyannak kell lennie, hogy az okok okáig hatolva, ne engedje meg ugyanazon hibák megismétlődését. Ehhez azonban szükséges akarni a színvonal felemelését és ebben az irányban fáradságtalan munkát kell kifejteni.

Nagyjelentőségű volt a magyar írók nevében felszólaló Nagy István megállapítása is. Nagy István értékes bírálatában rámutatott arra, hogy a szakszervezeti szövetség jelentése csaknem kizárólag a fővárosi tevékenységre korlátozódott s a vidék és az együttélő népek művelődési tevékenysége egyáltalán nem szerepel a jelentésben, márpedig ez komoly hiba.

Rámutatott Nagy István arra is, hogy az írók jelentős hányada nem ír közérthető nyelven s ez meddővé teszi minden erőfeszítésüket.

— Az írók ne csak a munka lendületéről szóljanak — mondotta — hanem a munka nehézségeiről is. Nem kell félni az őszinteségtől!

A vitát N. Novicov ezekben foglalta össze: El kell érni azt, hogy a tömegszervezetekkel a kapcsolatok ne csak formálisak, hanem szervezesek is legyenek.

Az írók, művészek, ujságírók taníthatják a tömeget, de tanulniok is kell a tömegetől.

Az alkotás feltételei kedvezőek, a nép várja az alkotásokat és a művészeknek le kell győzniük a nehézségeket.

Az első feladat azonban: elsajátítani a munkásosztály ideológiáját.

A Művészek, Írók és Ujságírók Szakszervezeti Szövetsége központi bizottságában elhangzott fejtegetések jelentős mértékben hozzájárulnak majd a fogalmak tisztázásához és előmozdítják az irodalom és művészet fejlődését.

A „Gheorghe Gheorghiu-Dej” vasutas munkás-színház Kolozsváron vendégszerepel

KOLOZSVÁR. — Sikereiben lökte meg a művészcsoport fel-gazdag, eredményes, félesztendő adát:

— A mi harcunk az igazi művészet megismertetéséért és terjesztéséért folyik.

A „Gheorghiu-Dej” vasutas munkásszínház Kolozsváron két darabban vendégszerepel. Első előadása május 31-én, hétfőn lesz az Allami Magyar Színházban, ahol Radu Miron „Trenul de placere” című pompás vígjátékát mutatják be, mely finom szatira keretében az amerikai vasuti munká-

sok életéből mutat be képeket.

Másnap, június elején a „Roman Nemzeti Színházban a „Per-niki tüzek” című bolgár bányász-dramát mutatják be, mely a bolgár bányászoknak az elnyomók elleni küzdelmét ábrázolja megrázó erővel.

Mindkét előadás este hét órakor kezdődik.

Jegyeket a szakszervezeti tagok részére a szakszervezetekben, a nagyközönség részére az „Agitot”-nál árúsítanak.

Tiltakozás a mozi előtt

Tizezres tömeg tüntetett a ma-nap Newyorkban a „The Iron Curtain” (Vasfüggöny) c. szovjetellenes film bemutatása alkalmából. Newyork munkásszája, haladó polgársága röpcédulákon szólítja fel a közönséget, hogy bojkottálja ezt az ocsmány propa-gandát, amely a film hatalmas erejével százezres és milliós tömegekbe akarja belesöpögtetni a szovjetellenesség mérget.

A „Vasfüggöny” Hollywood le-aljásodásának legujabb és legsz-gyenteljesebb bizonyítéka. A fil-met a Twentieth Century-Fox filmvállalat készítette Hearst „Cosmopolitan Magazine”-jében

megjelent uszító cikkek és egy Kanadában rágalmozásért betil-tott könyv alapján. Témája a két év előtti hirhadt kanadai atom-kémkedési pör, amelynek során hatásvadászó eszközökkel úgy állítják be a szovjet népet, mint Amerika esküdt ellenségét, amely atomháborúval készül elpusztíta-ni az Egyesült Államokat.

Félelem- és gyűlöletkeltés: ez a célja ennek a filmnek, amelynek szerzői és készítői nagyon jól tud-ják, hogy a szovjetellenes szenev-délyek felkorbácsolására, a hábo-rus hisztéria fokozására, az ame-rikai nép megfélemlítésére nem találhatnak jobb propagandaeszközt mintha a hazugságot egy bőkezű kiállításal, izgalmas jelenetek-kel készített film keretében tála-lják az egyszerű emberek milliói elé. Az egyszerű emberek azon-ban — mint a tüntetés híre bizo-nyítja — ma már nem olyan os-tobák és nem olyan gyávák mint ahogy az Amerikán most uralko-dó imperialista klikk hiszi.

Az Amerikai-Szovjet Barátság országos tanácsdhoz neves ameri-kaik juttatták el tiltakozásukat a háborus propagandafilm ellen. Tiltakozott F. Schumann egyete-

mi tanár, A. W. Moulton, Salt Lake City püspöke, E. L. Par-sons, San Francisco püspöke, E. Benson, Minnesota volt kormány-zója, tiltakoztak a munkásság vezetői: Quill, a közlekedési mun-kások, McKenzie, a hajómunká-sok uniójának alelnöke, Mac Mas-son, a közlekedési unió főtitkára. Az Amerikai-Szovjet Barátság országos tanácsának elnöke, Ho-ward Melish protestáns lelkész megrázó felhívásban fordult Ame-rika közvéleményéhez és felszó-lította a szervezeteket s egyéne-ket, tiltakozzanak a film bemuta-tása ellen a 20. Century-Fox el-nökénél, Spyros Skouras urnál. Ennek eredménye az a tömeg-tüntetés, amely most zajlik na-ponta Newyorkban és amelyet mindaddig folytatnak, amíg nem hagyják abba a film vetítését.

Melish tiszteletet a reakciók máris megfenyegették, de meg-fenyegették apját, John H. Me-lish is, aki 44 éve pásztor a brooklyn epizkopális protestáns templomnak s aki helyesli fia te-vékenységét. Az öreg Melish tisz-teletes prédikációjában nem félt kimondani, hogy aljas bünt kö-vetnek el, akik a háborura uszi-tanak.

A „Szakadé”

Krasznahorvátón

A MNSz krasznahorvati kul-turcsoportja nemrégiben siker-rel bemutatta Darvas József „Szakadé” című háromfelvo-násos drámáját. A szereplőket Horváth László tanító tanította be, ugyancsak ő rendezte az elő-adást s játszotta sikeresen a főszerepet. Mellette figyelemre érdemes alakítást nyújtott Ma-

tolcsi J. János, Balla Irma, Balla Katalin, Székely Piroška, Zee-mann Vilma, Matolcsi K. János, Balla Dénes és Matolcsi László. A szindarabot, melynek előadá-sa a nevelő értékű színművek műkedvelői színpadon való tér-hódítását jelzi, a krasznahorvati műkedvelők Ráton községben is bemutatták.

Az Allami Magyar Színház és Opera közleményei

Csütörtökön, pénteken és szombaton este, valamint vasárnap dél-után is műsoron van Offenbach gyönyörű muzsikájú vigeropéraja a „Szép Heléna”, amelyet nagy sikerrel újított fel a színház. Pazar kiállítású előadásban, a legjobb szerposztásban, Szakács György stílusos új dísz-letivel hozta ki a színház a „Szép Heléna”-t, amely nemcsak ragyogó muzsikájával, hanem ötletes szövegével is hatással van a közönségre s szinte percről-percre újabb és újabb nevetőorkánt okoz a nézőtérben. Eged Joli játsza a daljáték címszerepét, míg partnerét, Párist, Ditrói P. Béla alakítja. A többi főszerepeket Csóka József, Sugár Jenő, Szentes Ferenc, Réthelyi Odón, Szendrey Mihály, Horváth Béla és Se-besi Péter játsszák. A Szabóay Zoltán és Dornyai Imre által betanított balettek a táncok élén Topán Luluval, Belogh Eudával, Szabóayval és Dornyai Imrével, külön látványosságai a darabnak.

AZ ALLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ KOLOZSVÁRI MOZIK MÜSORA: ÉS OPERA MÜSORA:

Csütörtökön este 8 órakor: Szép He-léna.
Pénteken este 8 órakor: Szép Heléna.
Szombaton este 8 órakor: Szép He-léna.
FORUM: Az iratokat kérem. Zenés vigiáték.

A ROMAN NEMZETI SZÍNHÁZ ÉS OPERA MÜSORA:

Május 28-án, pénteken: Carmen, Pre-miőr helyárrakkal.
Május 29-én, szombaton: Faust.

„Bartók Béla” Dalosszövetség körlevele

Énekkarok szervezésének feladatai

(I. közlemény.)

Jó énekkarokra zenekulturánknak égetően nagy szüksége van. Ezeknek célja, hogy a muzsikát művészi szín-vonalon műveljék és ezáltal a tár-sadalom minden, ma még a művé-szettől sajnálatosan távolos réte-gébe is eljuttassák. Igaz művészet-tel kellene telíteni minden körüst: kicsit, nagyot, falusit, városit, tem-plomit és világit egyformán, mert az énekkultura lelketformáló hatása nagyon mélyre és nagyon messzire elszívárog. Éltethet és mérgezhet egyaránt.

Meglévő énekkaraink sokféle cél-ból alakultak, egy típus azonban soralkból majdnem teljesen hiány-zik: az igaz művészetet művészi eszközökkel szolgálók. Pedig ebből a típusból kellene minél több le-gyen. Ebbeli elmaradottságunknak alapok: karvezetőink szakképzett-ségének házagossága. Amint dalár-dáink minden előszántás nélkül a töretlen és kopár ugarból nőttek ki, a legtöbbször gondtalan lelkesedés, társadalmi nyomás, vagy egy némely buzgó muzsikúsféle ember vertikés munkájából, hasonlóképpen a zenei vezető is az lett, aki erre körülbelül alkalmasnak látszott. De a karigaz-gatói hivatás előfeltételei: a ráter-metés, tudás és a gyakorlat a leg-többször hiányzott.

Minden karvezetőnek saját maga és a társadalom iránti kötelessége, hogy szakképzetségének hézagoss-gát pótolja.

Nálunk a „Bartók Béla” Dalos-szövetség képviseli a művészi szín-vonalu dalkultura érdekeit. Ezért feladatunk tűzte ki, hogy karnagy-képző tanfolyam rendezésével olyan karvezetőket nevel, akik művészi célok megvalósításában élharcosok lesznek.

Legközelebbi karnagyképző tan-folyam az iskolavé befeljezése után, június végén kezdődik és egy hó-napig tart. Minden működő kar-nagynak ajánlatos az ezen való rész-vétel, mert olyan énektanítási mód-szerrel ismerkedhetnek meg, amit a gyakorlatban alkalmazva lényegesen megkönnyíthetik saját munkájukat. A jelentkezési határidő 1948 má-jus 31.

Nagyraézt a karnagy feladata az énekkar megszervezése.

De hogyan kezdjen hozzá?

Kérem választani az éneket azt az

időszakát, amely énekkar megszer-vezéséhez a legalkalmasabb. Ez az időpont az ősz. Az embereket ilyen-kor lehet a legkönnyebben össze-gyűjteni. A tanulás legfogékonyabb idejére, a télre tehát már együtt van az énekkar.

Mielőtt tagokat toboroznánk, gon-doskodjunk jólőre megfelelő helyi-ségről, állapítsuk meg az énekkari munka keretét (műsortervezet, próbák időpontja), hogy egyszerűtünk

és buzgalmunk jelentéktelen dolgok miatt a kezdet kezdetén kudarcba ne fulljon.

Anyagi alapot már a megszerve-zéssel párhuzamosan kell biztosítani, hogy már a legegyszerűbbnél, a kótabeszerezésnél se legyen fenn-akadás.

Kolozsvár, 1948 május 21.

A „BARTÓK BÉLA” DALOSSZÖVETSEG VEZETŐSEGE.

A kolozsvári Allami Magyar Színház és Opera prózai együttese vidéki vendégjátékának sorrendje

A kolozsvári Allami Magyar Színház és Opera kedden tartotta itthon az idei évadban utolsó pró-zai előadását és holnap pénteken háromhetes turnéra indul dél-erdélyi városokba. A prózai turné sorrendje a következő:

Május 28-án és 29-én Tordán, május 30-án, 31-én Nagyenyeden, június 1-én és 2-án Gyulafehérváron, 3-án és 4-én Szászváros-ban, 5-én és 6-án Piskin, 7-én és 8-án Vajdahanydon, 9., 10., 11., 12. és 13-án Petrosényban,

14. és 15-én Lupényban, 16. és 17-én Vulkánban, 18., 19., 20. és 21-én pedig Déván játszik az együttes.

Színházunk három prózai dar-abot játszik a turnén: Priestley: „Veszedelemes kanyar” c. színmű-vét; d'Usseau-Gow: „A gyökerek mélyre nyulnak” című nagyszerű színművét és Aurél Baranga szel-lemes színjátékát az „Utazás Uj-kaledoniába” szerepel még a turné másorán.

Petőfi-verseny Maros megyében

MAROSVÁSÁRHELY. — Ország-szerző befeljezésükhöz közelednek a me-gyeci Petőfi-versenyek. Ezeken a verse-nyeken válogatják ki a legjobb szín-játzó, dalos- és táncos-csoportokat, amelyek megyéjüket képviselik; majd a Marosvásárhelyen rendezendő országos

versenyen.
Most, vasárnap, május 30-án ren-dezi meg megyei versenyét Marosmegye a Magyar Népi Szövetség marosvásár-he-lyi szabadtéri színpadán, népi műsoros est keretében.

Az „Iskolaközi zeneiskola” zenei szabad liceumi tanfolyama

KOLOZSVÁR. — A szabadliceum „Erdélyi zene” című előadássorozatában dr. Lukatos István Imre május 29-én szombaton tartja utolsó előadását.

Közösjának engedve, még egyszer is-merteti a 19. század és századunk első évtizedeinek zenealkotásait — kiegészítve műsorral.

Az előadáson közreműködnek Lévy Ilonka, Sigmund Márta, Utó Mária, Ja-kobi Antal, Sigmund Lajos és a Zene-művészeti Főiskola kamarakórusa.

Az előadás színhelye: az Allami Ma-gyar Zeneművészeti Főiskola díszterme, kezdete délután 6 óra.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca 7.
Távbeszélő: 19-11.

Feladó szerkesztő: BALOGH EDGAR.

Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Papoknak, tanítókknak, nyugdíjasoknak 90 lej. — Postacsekkszám: 40.625.

Felhívás előfizetőinkhez!

Felhívjuk mindazon előfizetőinket, akik az előfizetési díjak be-
küldésével elmaradtak, hogy hátralékaikat postafordultával küldjék
be, mert lapunk további küldését csak az esetben biztosíthatjuk, ha
az előfizetési díjainkat kifizették.
KIADÓHIVATAL.

Fény vonul be a sötét vasúti kocsikba

BUKAREST. — A háború utáni idők egyik igen súlyos és megold-
hatatlannak tűnő kérdése volt az államasutak személykocsijainak vil-
lágítása. Ezt a régen vajdó és számtalan jogos panaszt megoldás
nélkül hagyott kérdést most rendezték, mert a Szovjetunióból 100.000
darab 25-50 Wattos villanygömb érkezett az országba a kereskedelmi
szerződés értelmében.

A személykocsik kivilágítására 30.000 különleges 24 voltos égő ér-
kezett Csehszlovákiából és 100.000 darab villanygömb rendelt az állam-
vasutak Magyarországról. Így tehát minden remény és lehetőség meg-
van arra, hogy rövidesen minden személykocsit ellátnak villanygömbel.

A MAGYAR NEPI SZÖVET-
SÉG kolozsvári szervezete a Mol-
otov-utca 16 szám alatti székház-
nak udvarán levő raktárhelyisé-
get kulturházzá alakítja át. Az át-
alakítási munkálatokra verseny-
tárgyalást hirdet. A tervezés és a
munkakivétel a szervezet titká-
róságánál (Molotov-utca 16.) tekin-
tethető meg. Az ajánlatok benyúj-
tásának határideje május 31-ike. A
versenybírálat időpontja június
elsője.

MÁJUS 31-ÉN VÉGZŐDIK A
TANÉV AZ EGYETEMEKEN. Vasi-
laci Gheorghe közoktatásiügyi mi-
nister rendelkezése a romániai egye-
temeken május 31-én zárul az idei
tanév. A vizsgákat június 1-től jú-
nius 30-ig tartják. Júniusban nem
tartanak vizsgákat a vizsgával hát-
rálkötő főiskolai hallgatók részére.
URNAPI KÖRMELET. A főtéri
római katolikus plébánia lapunk
utján hozza tudomására híveinek,
hogy az urnapi körmeletet, május
27-én, csütörtökön délután 6 órakor
tartják meg.

MÁTYÁS ISTVAN ACSMESTER
üzenet hoztatott az ASPET-
unióból, hogy több hadifogoly tár-
sával együtt várja közelebbi útba-
irítást. Az üzenetet Szabó K. Józ-
sef visszatért hadifogoly hozta,
akinek címe: Szér (Ser) utolsó
posta Bogdánd, Szilággy megye.

A BOLYAI TUDOMÁNYEGYE-
TEM jogi- és közgazdasági ARLUS
tanulmányi köre május 28-án, péntek-
en délután 6 órától 7 óráig a
jog- és közgazdaságtudományi kar
1. számú tantermében (Bástya-utca
15.) ülést tart. Az ülésen dr. Mol-
dán Sándor a Szovjetunió jogi felső
oktatását, dr. Berényi Ádám pedig
Varga Jenő könyvének vitáját is-
merteti. A belépés díjtalan.

FELTÁRJÁK AZ ORSZÁG GAZ-
DASÁGI KINCSEIT. A szakmí-
nistryumok 70 tanú földtani bi-
zottságot állítottak össze, amely-
nek feladata az ország általja
kincseinek feltárása és értékesi-
tése módjainak kidolgozása.

A TÖRVÉNYSZÉKI ARLUS-KÖR
május 24-én ülést tartott, amelyen
Istrate György törvényszéki taná-
csos tartott előadást a Szovjetunió
kulturéletről. A törvényszéki AR-
LUS-kör a kolozsvári főlk intézmé-
ny osztályának legrégebb és legte-
vékenyebb köre.

AZ ORVOSOK FOGASZKOR ÉS
SZÜLÉSNÖK FIGYELMÉBE! Fel-
kérjük a Kolozs megyében és Ko-
lozsváron lévő összes orvosokat,
fogászokat és szülésznökeket, hogy az
adózási osztályozás megajtése végett
az Orvosi Kamara helyiségében
(December 30-utca 8 szám) azonnal
jelentkezzenek.

HIRDETMÉNY. A bukaresti ma-
gyar követtség felhívja az érdekeltek
figyelmét a következőkre: A Magyar
Köztársaság kormányának 1948 má-
jus 6-án közzétett 5210/1948. Korm-
sz. rendelete szerint a Magyar Nem-
zeti Bank és Pénzügyi Központ
I. korszakába tartozó pénzügyi központ
által kibocsátott külföldi tulajdon-
ban álló részvényt, részvénytulaj-
nyánt, ideiglenes részvényismér-
vényt, valamint a részvényesi minő-
ség igazolása céljából kiállított bár-
mely elnevezésű forgalomképes ok-
iratot (továbbiakban részvényt) an-
nak tulajdonosa, illetőleg öröke be-
mutatni köteles. A bemutatáskor a

részvények bemutatója írásban nyi-
latkoznia köteles arra, hogy a tulaj-
donos a részvényeket mikor, kitől
és milyen jogcímen szerezte, tovább-
ra arra, hogy a tulajdonos külföldi
állampolgárságát mikor szerezte s
ha korábban Magyarországon lakott,
arra is, hogy mikor távozott külfö-
ldre. A külföldön lakó természetes
személyek és külföldön szék-
helyel bíró jogi személyek a bemu-
tatást a külföldön őrzött részvények
tekintetében bármely magyar kül-
képviseleti hatóságnál tehetik meg.
A bemutatási határidő 1948 július
1. napján jár le. A bemutatást
a magyar külképviseleti hatóságok-
nál díjmentesen kapható nyomtat-
ványon kell megtenni. Azok a rész-
vénytulajdonosok, akiknek bemuta-
tási kötelezettség alá eső részvényei
Magyarország területén vannak őri-
zeiben, a fentemlített adatokat a
részvények őrzőjével haladéktalanul
közölnék, hogy azokat az őrző a be-
mutatással egyidejűleg bejelenthesse.
Ha a részvényes semmisenek nyilvá-
nítás alatt állanak, a bemutatást a
részvények egyedi adatait is feltün-
tető bejelentés pótolja. A bemutatás
megtörténtéről, illetőleg a részvé-
nyek számjegyzékbevételeiről a be-
mutató tanúsítványt kap. Az a rész-
vény, amelyre vonatkozólag a be-
mutatási kötelezettséget a megsza-
bott határidőn belül nem teljesítet-
ték, hatályát veszti. Bemutatási kö-
telezettség alá a következő részvé-
nyek esnek: Magyar Nemzeti Bank,
Angol-Magyar Bank Rt., Belvárosi
Takarékpénztár Rt., Budapest Szék-
esővárosi Községi Takarékpénztár
Rt., Magyar Általános Hitelbank,
Magyar Leszámitoló és Pénzváltó
Bank, Magyar-Olasz Bank Rt.,
Pesti Hazai Első Takarékpénztár
Egyesület és Pesti Magyar Keres-
kedelmi Bank, továbbá az ezen vállá-
latokba beolvadt részvénytársasá-
gok részvényei és pedig: Hazai
Bank Rt., Magyar Országos Köz-
ponti Takarékpénztár, Nemzeti Hi-
telintézet Rt., Magyar Általános Ta-
karékpénztár Rt., Egyesült Buda-
pesti Fővárosi Takarékpénztár Rt.,
Nova Ipari és Közlekedési Rt., stb.

A fenti rendelkezések tekintetében
a Romániában lakó érdekeltek for-
duljanak a bukaresti Magyar Kö-
vettséghez, Str. Alexandru Sahia 65.
szám címre.

A rendőrség felhívása a károsítakhoz

KOLOZSVÁR. — A bünygyi
osztály felhívja mindazokat a ko-
lozsvári lakosokat, akik az utóbbi
időkben betörés vagy lopás útján
ruhanemleket kárt szenvedtek,
hogy a központi rendőrség bü-
nygyi osztályán — 18-as szobában
— naponta délelőtt 11 és 1. dé-
lután 5 és 7 óra között jelentke-
zenek. A bünygyi osztály ugyanis
nagybörzsabású fosztogató bandái
tett ártalmatlanná, akiknél nagy-
mennyiségű lopott ruhanemlekei
találtak. A letartóztatott tolvajok
nem tudják pontosan megnevezni a
ruhanemleket eredetét és így a ká-
rosultak tulajdonait felismerhe-
tik a megkerült ruhák között.

A kolozsvári MNSZ hírei:

Május 27-én, csütörtökön este 7
órákor a III/2. kerület szervezői gyű-
lése a Belső-örvényi (volt Fecske)-
utca 12-14. alatti székházban.

Este 7 órákor a IV/2. kerület tag-
gyűlése a Hídelvet Református Egy-
házközség nagytermében (Horea-út
és Kálmán-utca sarok).

Május 28-án, pénteken este 7 óra-
kor szervezőbizottsági ülés a Mol-
otov-utca 16 alatti székházban.

Reménytelen helyzetben a Dermata

FC Ploesti—Dermata 4:1 (1:1) Medgyesi MSC—Hadsereg 2:1 (0:0)

BUKAREST. — Az osztályozó A Medgyesi MSC csapata nagy
mérkőzések tegnapi fordulójában a küzdelem után megérdemelten le-
Dermata együttese az FC Ploesti győzte a Hadsereg csapatát. Az első
csapatától 4:1 (1:1) arányú veresé-
get szenvedett. Az első félidőben a
börgyáriak egyenlő ellenfélként sze-
repedtek, a második félidőben azon-
ban már letörték.
Az FC Ploesti góljait Antonescu
2 és Salam 2 szereztek. A Dermata
Hegedűs révén volt eredményes.

Ma, csütörtökön a következő osz-
tályozó mérkőzések kerülnek lejá-
tásra: Politechnika—Metalochimic
és Phönix—Desrobirea.
Az osztályozó mérkőzés jelenlegi
állása: 1. FC Ploesti. 2. Medgyesi
MSC. 3. Politechnika. 4. Metalochi-
mic. 5. Hadsereg. 6. Phönix. 7. Des-
robirea. 8. Dermata.
A Dermatának már nincs esélye
az NB I-ben való benmaradáshoz.

Ma: atlétikai verseny az Asztalos-Kupáért

KOLOZSVÁR. — Asztalos Sándor
4X100 m. staféta kerül döntésére és
elkeseredett küzdelmet fog eredmé-
nyezni a matematika és természet-
tudományi kar és közgazdasági kar
között, mely két kar az eddig lebony-
nyolt kupaversenyek során a
többi sportágakban legtöbb pontot
ért el.
Atlétikában a matematikusok lát-
szanak erősebbeknek, kik közt több
beérkezett atléta van, mint Szeker-
nyés, Kolofon és Micsovics: azonban
a többi karok a pontelőnyt a helye-
zésekkel és stafétával — amely két-

szerez pontot kap — behozhatják.
Ma lesz első idei startja Nagy
Istvánnak, a népszerű labdarugó-
nak, aki a jogászok pontjait igyek-
szik gyarapítani, ami valószínűleg
sikerülni is fog, mert pár évvel ez-
előtt rövidtávú futásokban, távol-
ugrásban és dobásokban szép
eredményt ért el.
A verseny, amelyet belépődíj nél-
kül rendeznek meg, délután 5 óra-
kor kezdődik.

Ujjászervezte uszószakosztályát a KKASE

KOLOZSVÁR. — A KKASE ujjá-
szervezte uszószakosztályát és an-
nak vezetését Adler Ferenc feléle-
rés helyettesére Lajtár Imrére bizta.
A szakosztály elsősorban is az if-
júsági uszók nevelésével óhajt fog-
lakozni és ezért felhívja elsősorban
tagjainak gyermekeit és az uszó-
sport üzésére hajlamos ifjakat, hogy
az edzések megkezdésére Adler Fe-
rencnél, a Szakszervezet Szabadság-
séhez.

tér 12 szám alatti helyiségében sür-
gösen jelentkezzenek.
A KKASE gyermekpolozó csapa-
tot és gyermek műugró gárdát is
óhajt szervezni és azok edzését első-
rendű szakemberekre bizza.
Örömmel üdvözöljük az egyesület
uszószakosztályának átszervezését,
amellyel hozzájárul a kolozsvári
uszósport ifjúsági szintjének emelé-
séhez.

Az OSP szilágymegyei központja figyelmebe

Aszarmaságiak durva játéka a népszerű labdarugósport esztelen kicsufolása

SARMASÁG. — (Megyei tudósi-
tónktól.) — Pünkösd másodnapján
járták le a szilágymegyei Sarmasá-
gban a Kraszna—Sarmaság labda-
rugómérkőzés visszavágó játékát,
amelynek első fordulóját a techni-
kább krasznai csapat, előző nap,
a legsporszerűbb keretek között 4:2
(2:0) arányban nyerte meg. Ugy lát-
szik, hogy egy nap nem volt elég
a vereség elfeledésére, mert a sar-
maságiak minden képzeletet feiül-
muló durva játékkal, sportszerűtlen
viselkedéssel fegyverzeletlenséggel
akartak mindenáron győzedelmes-

kedni. Nyolc játékos súlyosan le-
ruktak, a többieket is inzultálták.
Mindezek nem is lehet csodál-
kozni, hiszen Szuhai Ferenc edző,
egyben bíró, állott e magasztos já-
tékmódot mögött. Az eredmény 1:1
(1:1) volt, a bokákat illetőleg pedig
8:0 Sarmaság javára.
Az e fajta mérkőzések nem alkalm-
masak a népsport népszerűsítésére.
Kérjük az OSP megyei központot,
hogy haladéktalanul indíttson eljá-
rást az ilyen sportolók ellen mert
ezt kívánja a tisztesség és az egész-
séges sportszellelem. (→ →)

Nagyszabású sportnapszert rendez a KKASE

KOLOZSVÁR. — A Magánalkal-
mazottak Szakszervezetének Sport-
osztálya, a KKASE lázasan készül a
nagyváradi testvérszakversenetre,
a COOMUS elleni mérkőzésére, mely
az április havában Nagyváradon le-
zajlott verseny visszavágója lesz. Az
egyesület minden szakosztálya —
élen a tornászokkal, asztalitenisz-
zőkkel, labdarugóival, tekézőivel —
valamint a Szakszervezet kötelekbe
tartozó Victoria szöveteiket sporto-
lól megkezdették fokozottabb edzé-
seiket, hogy a mérkőzés minden
ágában sikerrel vehessék fel a ver-
sényt a COOMUS jóhírnévként ör-
vendő versenyzőivel.
A mérkőzéseken kívül a torná-
szok a sporttelepen szabadtéri zenés

tornabemutatót is rendeznek, szer-
torna-gyakorlatokat, amelyen az
egyesület olimpiai tagjai is — Finta
Magdával és Botha Magdával az
élen — szintén résztvesznek.
Az asztaliteniszzők közül Paneth,
Diamantstein, Magyar és Kolozsvári
Sári vesznek részt a versenyeken a
váradiakkal szemben. A KKASE
olyan kétnapos sportmüsort állított
össze, amely a szakszervezeti sport
terén csaknem párállan. Ezalkalom-
mal mutatkoznak be a Victoria szö-
vetkezet és az állami áruházak al-
kalmazottainak egyes labdarugó
csapatát is egymás elleni mérkő-
zésen. A versenyek részletes ismer-
tetésére visszatérünk.

Mégegyszer a vívókról...

A Sportul Popular írja: „A kard-
versenyben túlságosan elhittük ma-
gunkat. Azt vártuk, hogy közvet-
lenül a magyarok után fogunk kö-
vetkezni. Az igazság azonban egé-
szen más volt, keszrebb mint az ál-
maink.
Elfelejtettük, hogy 10 évet veszt-
tettünk a külfölddel való kapcsolata-
inkban. A mi technikánk lema-
radt időszertűltetés lett. A mi vívó-
ink túlságosan sokat mozognak fő-
lőlegesen és nem elég eredménye-
sek. Elsősorban hiányzik a magya-
rok „tempója”. S mindezek fölött
egy alapvető hibát is elkövetünk.
A helyett, hogy a kolozsvári Kőkőssy
és Bartos dr.-ből állítottuk volna

össze csapatunkat, akik modern
technikával bívnak, mi a régi iskola
képviseleit a bukaresti Burlacut és
Istrate helyeztük előtérbe.
Tanulni kellett volna szolgá-
don a barátságos mérkőzés, amelyen
az erdélyi vívók a külföldiekkel
szemben jobb formát mutattak.
Kőkőssy volt a legeredményesebb.
Legyőzte Sokoll, aki a Balkán Tor-
nán a harmadik helyen végzett, le-
győzte Palóczot a magyar csapat
második tagját. Kőkőssy messze-
menően a legjobb volt a Román
Népköztársaság együtteséből.
Mindenesetre nem szabad elcsüg-
gednünk, ellenkezőleg tanulnunk
kell az elkövetett hibákból.”

Az NB I. jelenlegi állása

ITA	29	21	6	2	126:31	48
CFR (Tom.)	29	20	3	6	81:43	49
CFR (Buk.)	23	20	2	6	87:36	42
Juventus	29	13	7	9	63:47	33
U	29	13	5	10	55:50	32
Szabadság	30	10	10	10	52:49	30
RATA	30	12	4	14	55:44	29
CFR-Vasas	30	9	10	11	40:32	28
Ciocanel	30	12	4	14	43:47	23
Jiul	29	10	7	12	46:62	27
Medgyes	30	10	5	15	43:77	25
Dermata	30	7	11	12	41:50	25
Ploesti	29	9	4	16	43:84	22
Hadsereg	30	6	6	16	44:66	22
Unirea Triu	30	8	5	17	63:96	21
UDR	30	7	4	19	45:90	18

Amerikai Hitler-törvények

Karl Mundt amerikai köztársasági politikus — aznek a neve díjstelen hírnévvel járja a világsajtót — a szerzője annak a róla elnevezett törvényjavaslatnak, amelyről O'Dwyer, New-York város polgármestere is úgy nyilatkozott a „New-York Times”-hez nyílt levelében, hogy „a hitleri tételek alkalmazásának kezdetét jelenti az Egyesült Államokban”. Ha a Rankin-Thomas bizottság, a Haft-Hartley törvény és társai után nem is tekinthető kezdetnek, a Mundt-törvényjavaslat minden esetre atyafisága — s nem is távolj — a hitleri tételeknek, amelyek „Németországnak a marxizmustól való megszabadítása” jelszavától, bebörtönzések, gyilkosságok, gyűjtőtáborok gyűszös útján, milliók halálát eredményezték.

A Mundt-törvényjavaslat: egyrészt arra kívánja kötelezni a kommunistákat és általában a haladó gondolkodású polgárokat, hogy iratkozzanak fel az igazságügyi minisztérium e célra tervezett névjegyzékébe; másrészt 10 évi börtönnel és 10.000 dollár pénzbüntetéssel kívánja büntetni mind azokat, akik az Egyesült Államok mai „társadalmi rendjének a megdöntésére” törekednek. Miféle van némi azonosság a törvényjavaslat első részében jelölt haladó gondolkodásúak és a törvényjavaslat második részében jelölt más társadalmi rendet szorgalmazók között, a Mundt-törvényjavaslat lényegében a börtönbe küldésre való feliratkozás kötelezettségét jelenti.

Erdemes kicsit utána gondolni annak, hogy kicsoda ez a Karl Mundt, akinek a mai törvényjavaslat alapelvei kidolgozásánál nem kisebb ember volt a munkatársa, mint Marshall amerikai külügyminiszter. Az amerikai közvélemény a demokratikus jogok s a haladás makacs ellenségeként tartja számon s nem csak a haladó gondolkodású amerikaiak fekete listáját és továbbiakban bebörtönzését törvényes rendszerré emelni akaró jelenlegi javaslat miatt.

Karl Mundt a második világháború küszöbén egyike volt a köztársasági párt leghangosabbjainak azok közül, akik az amerikai elszigetelődést hangoztatták. Őva futottak az európai kérdésekbe avatkozástól, hiszva abban, hogy az Egyesült Államok közbelépése nélkül Hitler gyakorlati váltja világot gyújtogató terveit. A háború kitörése után azonban Mundt — a Wall-Street szócsöve — sürögösen az európai beavatkozás szószólója lett, ugyanolyan hangerővel és ugyanolyan buzgalommal, mint amilyen nem sokkal előbb az elszigetelődést szónokolta.

A háború multával pedig a hitleri elméletekkel majdnem szöszereint egyező elvek híve és egyik sikeres mozgatója Amerikában. Valahány demokráciaellenes törvény, kommunizmusot sújtó rendszabály, szabadságjogot csorbító intézkedés következett Amerikában, tervei s kidolgozói közt több-kevesebb szereppel Mundt is ott volt. Ő s sugalmazta az amerikai tisztviselők kormányhűségének az ellenőrzéséről szóló törvényt s ő javasolta a „szabadságok földjére” érkező idegen állampolgárok illendőségét, ha ezek demokrata érzelműek.

Az anakronizmussá vált amerikai Szabadság-szobor tövében a képviselőház megszavazta a Mundt-törvényjavaslatot s ez most a szenátus jogúgyi bizottságának az aztalán várja további sorsát. Az amerikai dolgozó milliók pedig, igazuk tudatában s végső fokon való gyűlöletük szilárd hitében — Taft-Hartley törvény, Rankin-bizottság és Mundt-törvényjavaslat ellenére — folytatják harcukat a békés, a szabad, az emberi életért.

HALÁLOZÁS. Bornemisza Elemérné május 26-án meghalt. Temetése a húdelv (Horca-uti) református temetőben pénteken délután 10 órakor lesz.

Leszállították a kolozsvári villanydíjakat

KOLOZSVAR. — A belügyminisztérium értesítette Kolozsvár város vezetését, hogy jóváhagyta a villanydíjaknak május 1-től történt leszállítását.

A közvilágítás díját kilowattóránként az eddigi 27 lejről 24 lejre, a háztartások részére az eddigi 20 lejről 18 lejre, a hatóságok és a CFR részére 24 lejről 22 lejre, kórházak részére 20 lejről 18 lejre, tehát átlag 10 százalékkal mérsékeltek a villanydíjakat.

Az ipari áram díját magánosok részére az I. csoportban 16 lejről 14,50 lejre, a II. csoportban 14 lejről 12,6 lejre, a III. csoportban pedig 12 lejről 11 lejre mérsékeltek.

A korlátlan ipari áram díját átlagosan szintén 10 százalékkal csökkentették, az eddigi csoportonkénti 11, 10, 9, 8 és 7 lejről 10, 9, 8, 7,5 és 6,5 lejre. A malmok az eddigi 10 lej helyett 9 lejre fizetnek.

Külföldi ifjak érkeznek az állami munkatelepekre

BUKAREST. — (Agerpres.) A nemzeti munkatelepeken folyó lendületes munkában az idén nagy arányokban vesz ki részét a szomszédos baráti országok ifjúsága is.

Eddig Jugoszlávia 100 ifju dolgozóval, Bulgária 100 főből álló 2 munkasztaggal, Albánia 30 tagu, Magyarország pedig 50 tagu munkasztaggal való részvételt jelentette Be. Trieszt szabad város és Anglia egyenként 100, Franciaország 150. Lengyelország pedig 50 ifjumulást küld az idei nyáron Romániába a nemzeti munkatelepeken való foglalkoztatásra.

A külföldi ifju dolgozók munkavállalása megerősíti a romániai ifjumunkásokkal való baráti kapcsolatot és megismerteti azt a lendületes munkaütemet, amellyel a romániai ifjumunkások az ország újjáépítésé érdekében dolgoznak.

A CFR dolgozói tulszárnyalták az 1938 évi termelést

BUKAREST. (Agerpres.) — A vasuti műhelyek és fűtőházak dolgozóinak munkakészsége és lelkesedése az egész országban napról-napra fokozódik. A CFR munkásai, technikusai és mérnökei ez év első negyedében felülmúlták az 1938. évi termelési színvonalat. A mozdonyosztályon 146,8 százalékkal, az autómotorosztályon 254, a személykocsiosztályon 33,9, míg a teherkocsiosztályon 46,4 százalékkal haladták túl a vasuti dolgozók az 1938. évi termelési színvonalat.

A termelő szövetkezetek könnyíthetik meg az adóterhektől fellelegző kisiparosság helyzetét Mit mond a szabóiparos az ipar jelenlegi helyzetéről?

KOLOZSVAR. — Országunk kisiparosainak teljes támogatást ad az új, demokratikus alkotmány. E lehetőségek előtt kisiparosaink — régi hagyományok hordozói — nem egyszer kissé tájékozatlanul állanak. Az új szellem hatalmas lendülettel — saját helyzetüknél és éppen hagyományaiknál fogva ma még nem tudják teljesen felfogni, magukévá tenni. E kérdésekről és általában a kisiparosság helyzetéről először egy ismert, régi kolozsvári szabómestert, Horváth Pált kérdeztünk meg, aki mint szövetkezeti alelnök teljesen tájékozott és mint haladó szellemű ember, a kérdéseket a maguk teljes realitásában látja.

Jelentős javulás

Első kérdésünk: mennyiben javult a szabóiparosság helyzete az utóbbi időben?

— A javulás jelentős — hangzik a válasz — mióta Luca László lett a pénzügyminiszter, az adott progresszív módon állapítják meg. Most már az adó arányos a keresettel és nem történelmi meg, hogy egy szabónak például adóban lefoglalják a varrogépet. Másodszorban reméljük, sokat segít helyzetünkön az is, hogy nemcsak a — mint hírlík —, állami angrozlet is nyílik Kolozsváron, ahol bizonyára olcsóbban tudjuk beszerezni a munkához szükséges nyersanyagot az elosztó szövetkezetünkön keresztül. Tudjuk, hogy előszörban a munkásszövetkezetek és a falusi szövetkezetek kapnak majd onnan anyagot, azonban reméljük jut a kisiparos szövetkezeteknek is.

— E pillanatban — folytatja Horváth —, ha a kisiparosság terhei kevésbé lettek, a problémák még mindenesetre fennállnak. Így például a szabók nem tudnak szavatároznihoz jutni, ami jóformán a kábítóanyagok a lelke. A pontúra bevezetésével olcsóbbak lettek a béléstárak, azonban még mindig drága a cérna, a gomb és sok más fontos nyersanyagunk. Példaképpen felhoztam, hogy a háború előtt egy férfiruha megvarrása 1100 lej volt. A hozzávaló anyag pedig 600 lej. Ezzel szemben ma a munkahár 2000—2500 lej — s a varratlással szemben — a ruhához való anyag ára 3000 lej.

Arra a kérdésre, hogy miképpen lehetne olcsóbbá tenni a ruhavarratást, Horváth a következőket válaszolja:

— Az élet minden vonalon a kollektív termelés felé halad. Természetes tehát, hogy a kisiparosságnak is ehhez a valóságához kell alkalmazkodnia. Egyáltalán nem tudjuk megoldani a kérdéseket. Példa erre, hogy ma még nem kapunk a gyáraktól anyagot. Kérő levelünkre mindössze egyetlen gyár válaszolt és az is a legsilányabb minőségű árut utalta ki szövetkezetünknek. A textilipar határozott fellendülése lehetőséget ad, azonban csak akkor, ha megvalósítjuk azt a termelőszövetkezetet, melynek felállítását egyik utóbbi gyűlésünkön elhatároztuk. Az árakat csakis a rezi csökkenésével tudnánk olcsóbbá tenni. Nyilvánvaló, hogy ehhez a legegészségesebb út a kollektív munka. Mert hiszen a nagy műhelyben kisebb a rezi, a fűtés, a világítás, vasalás költsége ugyanaz, akár három, vagy hatvanan dolgoznak a műhelyben. A fiatalokat meg kell győzni ennek az elvnek helyességéről s arról, hogy nem muszáj mindenkinek mesternak lenni a stó régi értelmében, mert mestere lehet így is iparunk, ha azt tökéletesen megismeri. A fejlődés útja különben is erőfelé mutat. A kormány teljes erővel támogatja a kisiparosságot, például erre, hogy a konteaküzemek részére rendelt nagyszámú ruhákból — (csak a kontonáság részére 7000 ruha készült nálunk) — a kisiparosok is szép számmal kapnak munkát. A problémák megoldását tehát állami segítségben, gyári kiutalásokban, a terhek további csökkentésében és a szövetkezeti gondolat korszerű megvalósításában látom. — Meg van-e a megfelelő szellem a kollektív munkához? — Az idők, néhány csebbel javoltu ezt legutóbbi közgyűlésünkön a fiataloknak. Megmagyarázták, hogy az önállóságot, a saját műhely gondolatát el kell vetniük s a köztér kell dolgozniuk, nekik, a jövő iparosainak. Ez csak létszámolozni, ami polgári gondolkodásunkból fakad. Azonban megértették és

felfogták jelentőségüket, mert tudják, hogy közülünk, ahonnan annyi nagygyár munkacérot szippantottak fel a gyárak, aki nem érti meg az idők parancsát, az ugys kihull a sorból. Félek, hogy a szám magas lesz, azonban a megmaradók az új típusú kisipar

reprezentálják majd és új életet, lendületet és munkatempót jelentenek majd a jövőben, amikor nemcsak egyesek, hanem minden dolgozó megengedheti majd magának az új ruha csináltatás örömeit — fejezi be érdekes nyilatkozatát a kisiparosok szövetkezetének alelnöke.

Rendet kell teremteni a kolozsvári piacon

Le kell törni az indokolatlan áremelési törekvéseket

KOLOZSVAR — A piaci árusok közül igen sokan — beleértve az ott található östermelőknek nevezett árusokat is — teljesen nyílt árdragító tevékenységet üznek. Ezeknek az üzelmeknek tulajdonítható az, hogy a napi bevásárlásaikat végző háziasszonyok közül azok, akik kiszámított pénzzel mennek ki a piacra, képtelenek a szükségességeket megvenni.

Teljesen indokolatlan és ki-mondottan csak szemérmellen árspekulációs kísérlet az, hogy a spenót 40 lejtől márólholnapra 20 lejről 40 lejre, a 8 lejes burgonyát 16—18 lejre, a juhsajtót 90 lejről 150 lejre tornázták fel az elárúsított. Használó a helyzet az olajáraknál is, ahol szintén indok nélküli áremelkedést figyelhetünk meg.

nyí nagyobb keresletet — éppen úgy, mint a rovoztultu bünözök — minden hosszadalmas eljárás nélkül internálni kellene.

A termelésért erejüket megfeszítve küzdő, az ország gazdasági megerősödéséért annyi áldozatot hozó dolgozóinkat meg kell védeni a piac harácsolói ellen.

Az ARLUS

kolozsvári szervezetének rendezésében

Dr. Jancsó Elemér
egyetemi tanár

csütörtökön délután 7 órai kezdettel előadást tart a Boldvai Tudományegyetem kis aulájában

SOLOHOV-ról!

a kiváló szovjet íróról. Az előadás keretében Solohov műveinek több részlete is bemutatásra kerül.

SZÖVETKEZETI ÉLETÜNK

Megkezdődött

a községi szövetkezetek egységesítése

Az egységes típus-szövetkezet lesz a jövőben a község egyedüli gazdasági szerve

Népköztársaságunk örvendetes megszületésével a mult bilincsként korlátozó szorítása megszűnt és megteremtődött a gazdasági életünk részére is a szabad kibontakozás és szabad fejlődés lehetősége.

Népköztársaságunk vezetőinek szeme előtt öns célok nincsenek és az uralkodó új erkölcsiségnek szellemében csak a község érdekeinek védelmében dolgoznak. A jelszó: emelni az életszínvonalat, ennek érdekében fokozni a termelést, hogy közvetve csökkenteni lehessen az árakat.

A cél megvalósítása nem ismer korlátokat! A végrehajtási folyamat dinamikus, sőt forradalmi erejű.

Miután megállapítást nyert, hogy régi gazdasági rendszerünk nem volt egészséges — nem állhattunk meg az egyszerű kritikánál, — hanem neki kellett látni az új, egészséges és a haladó demokrácia szellemét visszatükröző gazdasági rendszer kiépítéséhez.

Nem vitás, hogy Népköztársaságunk gazdasági fejlesztésének központjában éppen a szövetkező mozgalom áll s mivel a szövetkezés népi mozgalom, a népek úgy kell igényeit kielégítse, hogy azzal annak ténylegesen a javát szolgálja.

A MEZŐGAZDASÁGI HITEL KÉRDÉSE

Ezt a lépésről-lépésre haladó fejlődési folyamatot, valamint, hogy „a cél megvalósítása nem ismer korlátokat” igazolja a hitel-szövetkezetek, illetve a mezőgazdasági hitellelátás kiépítésében keresztül ment folyamat. Az apró, elszórt és megfelelő vezetővel nem rendelkező és ezzel a kellő adottságokat nélkülöző hitelszövetkezetek átszervezése eredményeképpen a szövetkezetek összevonattak és járási székhelyeken egy-egy erősebb hitelszövetkezet megszervezése nyert végrehajtást azzal a célkitűzéssel, hogy a termelést szolgáló mezőgazdasági hitellelátás ezeken keresztül oldassék meg. A végrehajtott terv nem oldotta meg a reá háramló feladatok. A hitelszövetkezeteken keresztül való mezőgazdasági hitelfolyósítás, mivel az a felsőbb szövetkezi szervben is keresztül kellett menjen, oly költségessé tette a mezőgazdasági hitelt, hogy az ebben a formában a reávaró feladatok megoldására alkalmatlanná vált. Mivel a cél nem ismer korlátokat, a kérdés fontosságára és a megoldás szükségességére való tekintettel, az egész hitelszövetkezi hálózatot el kellett ejteni és a Nemzeti Bank — amely má már a nép bankja — kellett közvetlenül vállalkozzék a feladat megoldására. A jövőben a nép bankja, a Román Nemzeti Bank a járási székhelyeken, vagy szükség szerint a nagyobb községekben is létesítendő szervei útján közvetlenül folyósítja dolgozó tömegünknek, a mezőgazdákknak a termelést biztosító hitelt, még pedig 6—7 százalékos kamatozás mellett, szemben a korábbi 10—16 százalékos hitelszövetkezi kamattal. Ez a szövetkezi forma nem töltötte be új demokratikus gazdasági rendszerünkben azt a hivatást, amely reá várt volna, emiatt fölöslegessé vált és meg kell szűnnie!

SAJÁT TÖKÉT KELL BIZTOSÍTANI

Gheorghiu-Dej mondotta: „a falusi szövetkezetek kifejlődésének tág teret kell biztosítani...”

A fejlődés folyamatban van úgy általános gazdasági, mint szövetkezi vonatkozásban. Ezt bizonyítja Victor Dusa-nak, az IN-

COOP elnökének még április 22-én elhangzott ismert tájékoztatója, melyben részleteiben vázolta azokat a fejlődési fokozatokat, melyeken tovább kell haladjunk a végső kialakulás felé.

E szerint a szövetkezeti mozgalom a falvak gazdasági szervezési formája kell legyen s hivatását a községekben kell betöltsse, főként a község és a város közötti egészséges árucseré fejlesztésével és biztosításával. A község szövetkezteinek kötelessége a falu terméneinek és termelvényeinek összegyűjtése és a közvetítő kereskedelem kikapcsolásával a város

dolgozó felé juttatása.

A szövetkezetek meg kell szüntessék az idegen tőkére való támaszkodás egészségtelen rendszerét és meg kell tegyék a lépéseket a szövetkezeti összefogás biztosított tőke igénybevétele felé, mert a jövőben létüket, megélhetésüket és fejlődésüket a saját tőke kell biztosítsa.

Be kell vezetni a szövetkezetek kebelébe is az egészséges és nem kizsákmányoló jellegű kereskedelmi szellemet s ezért nincs akadály annak, hogy a szövetkezeti mozgalomban a becsületes kereskedők is — akik multbeli munkás-

ságukkal eme egészséges szellem képviselőit igazolják — részt vegyenek.

A falu szövetkezeti mozgalomban természetesen elsősorban a gazdátársadalom kapcsolódik be és el kell vetni azt az egészségtelen megállapítást, amely a 10 holdas kisgazdát is a tőkés osztályba sorolja és ezzel a szövetkezeti mozgalomból, mint a kizsákmányoló osztály tagját, kizárja.

A szövetkezeti korcsmákat a régi rendszer hibáiként az összefogás korcsosulttjékként kell tekinteni s ezért ezek megszüntetésük.

lélésnek szükségességét s mindezekből folyik, hogy amennyiben a község egyedüli gazdasági szervezetét az egységesített szövetkezet fejlődőképessé óhajtjuk tenni, úgy azt saját tőkejegyzés és befizetés útján megfelelő lőkéhez kell juttatni.

LEHETŐSÉGEK

Az egységes típus-szövetkezet fokozatosan a község egyedüli gazdasági szervévé kell kinője magát, melynek kebelében a nép érdekeit szolgáló minden célkitűzés megoldható és megoldást is kell nyerjen. Az egységes szövetkezet alapszabálya olyan lesz, melynek keretében minden célkitűzés keresztülvihető. Így nemcsak a falu különféle gazdasági célkitűzései, hanem kulturájának emelése is megoldást kell nyerjen. A falunak mindig voltak gazdasági kérdései s ha ünnepen összeültek a falu dolgozói, mindig felvetődött egy-egy egészséges terv, melynek megoldása a község előnyét szolgálta volna, azonban nem volt szervezet, mely a megoldás lehetőségét biztosította volna. A jövőben e téren is más lesz a helyzet. Ha egészséges terv születik, meg lesz a szervezet, mely végrehajtja azt, legyen a terv akár gazdasági, akár kulturális. Agazdasági tervek között az ismert fogyasztási üzletág fejlesztésén túlmenően szó lehet a tagok mezőgazdasági termelését célzó eszközök közös beszerzéséről, nehezebben megszerezhető gazdasági gépek közös használatáról, mezőgazdasági termékek közös értékesítéséről, illetve annak az értékesítés érdekében létrehozható közös eladójáról (pl. gyümölcs-száritók felállítását útján, stb.).

Az általános szövetkezet kebelében létesíthető a gyümölcsstermelést elősegítő oltványtelep, megszervezhető a falusi tavak, erdők, legelők közös kihasználása, létesíthetők málmok, gyapjufonók, olajpresek, stb. a falu vilamosítása, vagy a háziipar felrendelése mind megoldható feladat lehet. A kultúra fejlesztése érdekében olvasóköri, mozki, színházak, könyvtárak létesíthetők, tanfolyamok, előadások szervezhetők meg, orvosi rendelők, avagy falusi fürdő létesíthető a közegészségügy szolgálatában.

RÖVID AZ IDŐ

A szövetkezetek egységesítésére vonatkozó rendelkezés rövid határidőt szab a keresztülvitelre. A határozathozatal az igazgatóság atáskörébe tartozik és az igazgatóság hivatott az egységes típusú szövetkezet kebelében az egyes üzletágak, mint külön osztályok szervezési, illetve működési szabályzatát megalkotni, kidolgozva a termelési tervet is, amelyet utólagosan a szövetkezet közgyűlése is el kell fogadjon. Az egységesített szövetkezet kebelében az egyes üzletágak külön-külön csoportként fogják működésüket kifejteni és igen lényeges, hogy minden egyes csoportnak az élen megfelelő hozzáértéssel és rátermettséggel rendelkező szakember álljon, mivel annak a lelkiismeretes és becsületes munkájától függ a célkitűzés eredményes megvalósítása.

A községek egységes típusú szövetkezetének létesítésével újabb mérföldkőhöz jutottunk el. E mérföldkő kiinduló pontja a falu gazdasági életében a terv megvalósulásából előálló gazdasági fejlődésnek, melyen keresztül verjétkesen dolgozó népünk helyzetén — hisszük —, hogy jelentősen javitunk!

GERENDI S. ISTVÁN

Az egységesítés gyakorlati útja

Dusa Victor beszédéből ismerjük a szövetkezetek egységesítésére vonatkozó tervet — melynek végrehajtására már az utasítás megteremtésére és az folyamatban is van —, mely szerint a különböző tárgy szövetkezetek községeként

egyesítendő, azokhoz csatolva a kisebb lélekszámú és 8 km-nél távolabb eső falvak szövetkezeit is, azzal, hogy a kis falvakban a jövőben csak a községi szövetkezetek fűkjai működjenek. Ennek megfelelően a szövetkezeti ügy-

vezetés is egységesített lesz.

E nagy horderejű kérdést — a szövetkezetek általános egységesítésének kérdését — szükséges részleteire bontani és a terv helyességnek vizsgálata céljából foglalkozunk.

Mi a lényeg?

Az általános szövetkezeti egységesítés terve, amelynek kivitelezése már folyamatban van, ismét újabb lépés demokratikus rendszerünk építő munkájában. De lássuk mi a cél? Ma sok községben működik többé-kevésbé kellően megalapozott különféle tárgy szövetkezet, mint pl. fogyasztási, hitel, tej, háziipari, gép, stb. tárgy szövetkezet. De vegyünk csak háromt ezekből. Három szövetkezet, három adminisztráció, azaz három tisztviselői kar, három üzlethelyiség és itt még fel sem so-

rolható költség mind háromszoros. És a három szövetkezet sorsát három igazgatóság irányítja s mivel a falun legtöbb-ször mindenki tag, minden szövetkezetnél, tehát háromfelé kell kapcsolatot tartani, közgyűlésen résztvenni stb.

De a lényeg nem is az, hogy sokan sok munkával és sok költséggel irányítják a több szövetkezet sorsát, hanem az, hogy ezt a költséget valakinek viselnie kell, valakinek meg kell fizetni és ez a dolgozó, a munkás, a földműves,

akinek életét nem nehezíteni, hanem lépésről-lépésre könnyíteni és ezzel életnívóját emelni kell.

Igen helyes a szövetkezetek összevonására vonatkozó rendelkezés, mert az népünk javára ismét igen komoly eredményt fog hozni, olesőbb teszi a megélhetést és közvetve az életszínvonal emeléséhez vezet.

Azonban ne higyük azt, hogy az új rendszer kevesebb tőkét igényel. Előljáróban állapítottuk meg a saját tőke fontosságát, az idegen tőke fokozatos kiküszöböl-

Eredményes működést fejtett ki a „Hargita” Federála

CSIKSZEREDA — A Hargita csikmezei Szövetkezeti Központ május 23-án tartotta meg rendes közgyűlését a csikszeredai vármegyeház gyűléstermében.

A szokásos tárgysorozati pontokon kívül letárgyalásra került a Federála részéről igénybevehető lemagasabb hitel értékhátározatának megállapítása, határozathozatal a „Hargita” elnevezésűnek „Csik”-ra való megváltoztatására, továbbá a Nemzeti Szövetkezeti Intézet országos kongresszusára a kiküldötték megválasztása.

Az időközi bizottság nevében Elekes Béla elnöke számolt be a közgyűlésen a multévi tevékenységről. A Federála különös figyelmet szentelt annak, hogy a me-

gyében minél több szövetkezetet alakítsanak és ezt a tervet sikerrel teljesítette.

A bizottság jelentése vázolta a multévi saját árukkal kapcsolatos helyzetet. E műveletek a multévi pénzügyi helyzet adottságai miatt mennyiségileg korlátozottak voltak, mert a Federála nem vállalkozott az üzérkedésre és a fekete üzletre alapozott műveletekre, továbbá a stabilizáció után nem volt meg az az alap, ami elégséges lett volna arra, hogy a szövetkezeteket bőven el lehessen látni áruval. Ma már a helyzet tisztázódott és jelenleg kielégítő.

A Federála az ipar és kereskedelmiügyi minisztériumnak az

INCOOP útján kapott megbízatását az ország gazdasági újjáépítése és helyreállítása érdekében úgy értelmezte, hogy a szövetkezés demokratikus rendszerünkben részben a kormány támogatásán, részben pedig a saját tőkealapon alapul. Ennek érdekében szükséges: a szövetkezeti vezetők a legnagyobb igyekezettel hassanak oda, hogy a megye összes lakosai iratkozzanak be a szövetkezetekbe, hogy ezzel tőkájukat növeljék és a jövőben eredményesebb munkát tudjanak kifejteni.

Ennek érdekében kell támogatni a szövetkezeti mozgalmat, hogy olyan erőteljes gazdasági intézménnyé fejlődhessék, mely az életért való harcot átalakítja az életért való egyesüléssé.

A svájci szövetkezeti hálózat központja Bazelenben működik

Svájcot sokan a boldog béke és nyugalom otthonának képzik, pedig valójában ott is sok komoly feladattal kell a népeknek megbirkóznia, amíg megteremtül az élet békés alapja.

Valamely nemzet szövetkezeti mozgalma nem választhatjuk el a népi törekvésről. A svájci szövetkezeti mozgalom is csak akkor tekinthetjük át, ha megismerjük a svájci nép alaptulajdonosságait. Ezek: feltétlen becsületesség, törhetetlen munkakészség és nyílt szívű közöségi érzés.

Ezek az alaptulajdonosságok segítettek elő a svájci szövetkezeti mozgalom széles kiterjedését és annak nemzetközi vonatkozásban is elismerés értékét. Az aluról kinőtt, valóban népi érdekeket

szolgáló svájci szövetkezeti mozgalom sokrétegu is. Egymástól független, de azért mégis egymáson dolgozó központok és helyi szövetkezetekkel találkoznak. Svájci népi és nyelvi megosztottság szerint három részre oszlik és ez a három rész mégis együtt él, együtt lélegzik és együtt alkotja megbondhatatlan egységben az irigyelt Svájcot.

A szövetkezeti intézmények jelentős sulya a fogyasztási vonalra esik. A főként városi közönségre támaszkodó fogyasztási szövetkezetek a legszorosabb együttműködést fejtik ki a kizárólag mezőgazdasági jellegű szövetkezetekkel. Mint ahogy az állami bevételek terén a 23 kanton önálló életet él és mégis szoros egységet alkot, ugyanúgy a

szövetkezeti életben a létszámig külön egységű, különböző ágazatu szövetkezetek ugyancsak egységet alkotnak, mert ugyanezért közös bizottság útján igyekeznek egymást segíteni.

A bázeli központ az a szellemi centrum, ahonnan a központhoz tartozó sokszáz szövetkezet irányítását intézik. Itt készül saját nyomdájában és három nyelven a hetenként megjelenő szövetkezeti lap. Ebben az épületben van a korszerűen felszerelt könyvtár, amelynek szervezete nyilvántartja a viláig összes szövetkezeti országainak legfontosabb eseményeit. A központi épület inkább tisztaságtól ragyogó egyetemi intézményhez hasonlít, mint szövetkezeti központhoz.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések szavankint 3 lej. Álláskeresőknek szavankint 2 lej. Cim a kiadóban és jelgés hirdetésenként 10 lej pótdíj fizetendő. Házasság-levélzés szavankint 6 lej. Közgazdasági hirdetés szavankint 8 lej. Keretes hirdetések négyzetcentiméterenként 5-6-7 lej. Nyiltér szavankint 12 lej.

ADÁS-VÉTEL

EGY modern kombinált szoba eladó. Dávid Ferenc-utca 6, hátul az udvarban. 3532
ELADO motorkerékpár RÖDGE márkájú 350 cm³. Cim Vodila műhely, Budai Nagy Antal-utca. Szemben a kaszárnyával. 3633
OCSKA ruhát veszek és eladok. Pollák. Dávid Ferenc-utca 3. 3668
VESZÉK egy jó állapotban levő „Hanner” tangóharmonikát 80 basszussal, 2 regiszterrel. Aszmann. — Closca-utca 11. 3689
EGY modern fodrász üzletberendezés olcsón eladó. Kalandos-utca 9. 3676

ELADO olcsón konyhakredencasztali kemence, üstház, ruhaszekrény. Vulkán-utca 34. 3678

Autógumi

6.50x16-os
külsőt, belsejt bármilyen elhasznált rossz állapotban megvétele keresek. Cim a kiadóban

Leszállítottuk árainkat

Cipőkrem 1 sz. 1 tuc. régi ár	104-48
uj ár	88-31
2. 1. régi ár	175-—
uj ár	149-75
3. 1. régi ár	244-29
uj ár	207-65
1 kg. öntött régi ár	128-29
uj ár	107-65
Parket paszta 1 kg. régi ár	127-88
uj ár	108-70
1/2 „ régi ár	78-20
uj ár	66-47
1/4 „ régi ár	51-32
uj ár	44-05
Pipere szappan 1 „ régi ár	210-—
„Onix Coral” uj ár	192-—

„ALFA” szappan és vegyjellem

KOLOZSVÁR

Vöröshadserg-utca 52 (vol. ... -utca)
Telefon: 23-41

ELADO vendéglői felszerelések, tónet székek, asztalok, ivólámpák, stb. Horea-út 22. 12-2 óra között. 3327

TOALETT 3 tükrös olcsón eladó. Györgyalvi-út 68. 3723

ELADO zongora, kétajtós jég szekrény. Március 6 (Szentegyház)-utca 3. II. 5. 3727

EGY főzőkemence eladó. Széchenyi-ter 42. sátor. 3719

ELADO alig használt egyajtós jég szekrény és villanypárna. Rákóczi-ut 67. szuterin. 3715

ELADO 2 Ieres főzőkemence, pihe dunya, plüss terítő, Singer varrógép. Budai Nagy Antal-utca 57 szám. 3715

Kombinált szobát, háló, ebédlőt, konyha butort

sürgösen keresek ügyfeleim részére

„ARIA”

volt Unió-utca 9.

MÉLY gyermekkocsi, teljesen jó állapotban, kényelmes, golyócsan-ágvas eladó. Király-utca 9. 3710

ELADO 3x1 CERDIK rádió. — Csaba-utca 60. 3703

EGY kétkörögös gázrezsó és egy tizenötökves anker férfi karóra eladó. Cim a kiadóban. 3705

JÓKARBAN levő divány és egy üléz fűrdőkád jutányosan eladók. — Petőfi-utca 5. földszint, ajtó 9. 3706

ELADO háló, mely gyermekkocsi, lészómatric. Petőfi-utca 22-24. hátul, emeleten. 3726

Világosságban 2x5 szobás komfortos ház kerttel, rághid közelében modern 3 lakosos épület egy behálózható la'ással, központban ház behálózható komfortos lakással. öröklakások eladók

MEZEY

Ingatlanforgalmi Iroda
Dózsa György-utca 16.

IRÓGÉPEK, rökamie, fotélek, jég szekrény, übbféle butorok eladók. Benedék. Timár-utca 14. 3699

ELADO fagyógép 6 lóerős Masci Harrys üzemi típusú szíjjal. — Nagyenyed, Muzicantilor-utca 6. Dragomirnál. 3707

ELADOK úres 14diki ABC cégél. Dózsa György-utca 12. 3707

ARAGÁZ tartályt keresek megvételre. Molom-utca 32. I. em. 3703

INGATLAN-LAKÁS

CSALÁDI ház, 2 szoba komfort eladó. Érdeklődni: Muresan, Motilor-utca 98. 3633

EGY férfi lakást kaphat. Dami Viktorné. Einstein-utca 6. (Volt Teleki-utca). 3639

ELADO vagy elcsereendő Tordán levő házastelek hasonló Kolozsvárral. Érdeklődni: Ursus sörgyár. 3674

HÁZAT, házhelyet, öröklakást ha venni, vagy eladni akar, forduljon bizalommal Görög ingatlanközvetítői irodához. Molotov-utca 1. Város-házával szemben. 3319

KÜLÖNBEJÁRATU elegánsan burtozott szoba két személy részére is kiadó. Fürdő-utcában. „Azonnal” jelígre. 3718

ELCSERÉLNEM belvárosi 2 szoba, konyha, előszobás, napos lakószobát Andrei Muresan-utca környéki 1 szoba-konyhával. Csakis közúti szíveslők, vagy katonai személyek irjanak „Egészséges lakás” jelígre kiadóba. 3712

ELCSERÉLNEM Brassó központjában lévő földgázfűtéses 3 szobás összkomfortos lakószobát hasonló lakással Kolozsváron. Cim a kiadóban. 3722

Ciános

Deák mérnök

UJ CIM:

Jászai-utca 1 (Erzsébet hid mellett, Fellegvári-ut 71-nél)

KETTŐ szoba-konyha komfortos lakást keresek. Költséget téríték. — Ajánlatok „Állandó” jelígre kiadóba. 3711

VASUT környékén levő egy szoba-konyhás speiz lakószobát elcserelelném belvárosba közeli hasonlóval. Cim: Horea-út 82, földszint 3 ajtó. 3698

DOHÁNYGYÁR mellett autóbuss megálló előtt levő 3 szobás modern férgmentes összkomfortos lakószobát elcserelelném hasonló 1 szoba, hálós, vagy 2 kicsi szoba összkomfortos lakással. Cim a kiadóban. 3725

Olvasd, terjeszd, támogasd „Világosság”-ot

ÁLLAST KERES
51 EVES munkanélküli férfi elfogadna bármilyen állást. Cim: Hodis János, Bálványosváralja. 3709

ÁLLAST KAPHA
KERESÜNK vidékre június 5-re, jól főző mindenes szakácsnét, ki jó bizonyítványokkal rendelkezik. — Ajánlatokat: Nagy Béla gyógyszerész, Mociu. Jud. Cluj. 3629

KÜLÖNFELEK
HÁZASSÁG céljából megismerkednék vagyonsor idősebb nővel; 40 éves önálló iparos. Címetek „1111” jelígre kiadóba kérek. 3682
SZÖVET helyhozást, ványolást vállalunk. Ugyanott eladó antik bútorok. Paris-Pépp-utca 30. 3664

Felhívás a Magyar Népi Szövetség kolozsvári szervezetének tagjaihoz

A „Világosság” folyó hó 22-én megjelent számában közhírré tettük, hogy a MNSz Országos Intéző Bizottsága, tekintettel országunk gazdasági helyzetének fokozódó javulására, a minimális tagsági díjat az eddigi 20 lejről 10 lejre szállította le. Kiegészítésként tudomására hoztuk tagjainknak, hogy fentemlített tagdíjleszállítás csak azokat a testvéreket érinti, akik súlyos anyagi helyzetük miatt az eddigi 20 lej tagsági díjat rendszeresen fizetni képtelenek voltak és így szerve-

zetünkkel szembeni kötelezettségüknek nem tettek eleget. Fent hivatkozott határozat értelmében ezeknek anyagi helyzetét fölül fogjuk vizsgálni és esetről-esetre alapítjuk meg, hogy tagjaink közül kinek kell a jövőben a minimális 10 lejes tagdíjat fizetnie. A kedvezményes legkisebb tagdíj főként a keresetnélküli hadi-gondozottakra, munkanélküliekre és az átlagos kereseti viszonyoknál gyengébben kereső tagjainkra vonatkozik. Országos Végrehajtó Bizotts-

ságunk intézkedése most már lehetővé teszi minden becsületesen gondolkodó magyar dolgozó számára, hogy ha eddig súlyos anyagi helyzete miatt nem léphetett be tagjaink sorába, most kedvezőbb körülmények között bekapcsolódhasson szervezetünk építő munkájába. Reméljük, hogy a hozott határozat széles magyar tömegekben megértésre talál és a jövőben a tagdíjfizetési kötelezettség teljesítése nem fog senkit sem akadályozni abban, hogy szervezetünk munkájában részt vegyen.

Szék postát kapott

A postahivatal visszaállítását kéri Adámos is

SZÉK. — A kolozsvári postavezérfelügyelőség újjászervezte a széki postahivatalt, amely a napokban máris megkezdte működését.

Lapunk hasábjain beszámoltunk arról a lehetetlen helyzetről, mely a postavezérfelügyelőségek intézkedése alapján a széki posta működésének megszüntetésével előállt. Ennek következtében Szolnok-Doboka vármegye egyik legnagyobb községe kénytelen volt postaildeményekért a 14 kilométerre fekvő Szamosújvárra esetenként bejárni. A nagy távolság következtében nagyon sok postaildemény, távirat, sőt pénzküldemény is későbbben jutott el a címzetthez. Nem volt azonban ritka az az eset sem, hogy elvesztették a levelek. A lapunk hasábjain indított akció következtében a kolozsvári postavezérfelügyelőség kivizsgálta a székiek jogos sérelmét és orvosolta azt.

A napokban küldöttség kereste fel szerkesztőségünket és megköszönte egy lapunk támogató akcióját, mint a postavezérfelügyelőség megértő intézkedését.

János kívánság

Amikor örömmel adunk hírt a széki eseményről, hasonló intézkedés érdekében közölnünk kell az alábbiakat is.

Adámosi levelezőnk írja: A Dicsőszentmárton közelében fekvő Adámos község 60 éve működő postahivatalát ez év elején megszüntették. A postahivatal működésének megszüntetése azért történt, mert a felsőbb hatóságok megállapították, hogy nem jövedelmez eleget. A község lakossága szomorúan vette tudomásul az intézkedést, mert éppen az elmúlt évben közadakozásból és adományok gyűjtésével a posta részére minden szempontból megfelelő házat vásároltak, amelyben egy telefon, mint a posta, valamint mindkét hivatal tisztviselőinek kényelmes lakásuk volt. Így most ha a községnek szüksége van postaküldeményekhez bélyegre, vagy pénzes utalványra, akkor azt a 6 kilométerre levő Dicsőszentmártonból kell beszereznie. Pedig hat község lakóinak szükségletét elégítette ki az adámosi posta. Most az a helyzet — mint ilyen esetben szokott történni —, hogy a postaküldemények a jegyzői irodában porosodnak, nem egy esetben már is eltűntek.

A posta bezárásának nem lehetett oka a nem jövedelmezőség, mert 10.000 ember szükségletét

elégitette ki, de ha így is volna, akkor is a közigazgatásnak a szerepe, hogy a közösséget áldozatot hozzon, mert az intézmény van a közösségért és nem fordítva.

Adámos községnek vasuti megállója van, csendőrsége, jegyzősége, hattanerős állami és kéttanerős felekezeti iskolája, fogyasztási szövetkezete, mezőgazdasági és kamarája, mintagazdasága, 4 fe-

lekezetnek egyházi hivatala és a községnek magának 2000 dolgozója. Ezenkívül hozzájárul még a körzetéhez tartozó másik 3t község hivatalos és magánleveleinek forgalma.

Adámos és környékének közsé-gei remélik, hogy a postavezérfelügyelőség sürgősen felül fogja vizsgálni a tarthatatlan helyzetet és hamarosan visszaállítja az adámosi postahivatalt.

Munkában a kolozsvári aranyrejtegetés

Aranyrejtegetésért több kolozsvári ékszerészt őrizetbe vettek

KOLOZSVÁR. — A központi rendőrség büntető osztálya mellé beosztott különleges aranykutató csoport Kolozsváron is megkezdte működését. Az elrejtett aranykészletek felkutató csoportja már indul. Bemutatkozásuk érdekében — részleteket a rendőrség még egy nagyobb szabású aranyrejtegető ban-

dát tett ártalmatlanná. A banda különböző rejtekhelyeiről több mint egy kiló arany került elő. Az ügyben több kolozsvári ékszerészt a rendőrség őrizetbe vett. Egyelőre — a további nyomozás érdekében — részleteket a rendőrség még nem hozott nyilvánosságra.

Betörőket, marhatolvajokat és zsebmeteszöket küldött internáló-táborba a kolozsvári rendőrség

KOLOZSVÁR. — A rendőrség büntető osztálya Chira Iljana, Kovács Sándor, Grigore Constantin, Perza István, Petranu Alexandru és Meneu Cornel többszörösen rovvottmultu betörőket, marhatolvajokat és zsebmeteszöket, akik állandóan veszélyeztetették a város közbiz-

tonságát — a visszaeső bűnözők számára létesített Bukarest melletti táborba küldte. A jövőben a rendőrség az elfogott munkakerülőket és visszaeső tolvajokat, zsebmeteszöket — javító nevelés céljából — internáló táborba utalja.

A hadigondozottak nyugellátását újlag szabályozták

KOLOZSVÁR. — Lapunk április 30-án megjelent 100. számában részletesen ismertettük már a hivatalos lap április 17-i 91. számában megjelent 227. számú gazdasági újjáépítés és pénzügyi végrehajtásával megbízott miniszteri bizottság rendeletét. Ezt a rendeletet módosította most a hivatalos lap május 22-i 117. számában megjelent 20. számú munkaügyi és népjóléti miniszteri rendeleti.

például bérház, vagy egyéb olyan ingatlanban, amiért a tulajdonos pénzbeli jutalást, vagy egyéb vagyoni szolgáltatást élvez.

A módosító miniszteri rendelet értelmében, az anyagi helyzet meghatározásánál figyelembeveendő többlet (plusz) pontoknál szereplő lakószobákat csak abban az esetben számítják be, ha azok használatban vannak, mint

A kor meghatározásánál levonandó mínusz-pontok olyan kiskorúakra vonatkoznak, akik mindkét szülőjük után árvák.

MENYASSZONYI ruha, fátol és koszoru eladása és kölcsönzése nagy választékban az Orchidea-nál. Dózsa György-utca 22.

ERTESITÉS! A Jobbágy-utcai DRANIK-féle vendéglő reggelig nyitva tart! — Teke-pálya. Jó bor. H Mérsékelt ár. Kerthelyiség. Zenel F

A Bolyai Egyetem német tanszé ennk Linceo (V. Alexandri)-utca 10 szám l. emeleti hely. Ségében május 29-én, szombaton délután 5 órakor

Sinka Zoltán kollégiumi tanár tart előadást

„A nyelva szocializmus szolgálatában”

Belpés diitalan